

Cirkulärnr: 1990:131
Diariernr: 1990:2352
Handläggare: Ronnie Peterson
Avdsek: KES Ekadm
Datum: 1990-10-29
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Personalkontoret
Skolförvaltningen
Socialförvaltningen
Rubrik: Personallunchernas beskattning
Bilaga: Statistik, genomsnittliga kostnader

Personallunchernas beskattning

Skattereformens intentioner är att alla naturaförmåner skall värderas till marknadsvärdet. Hittills har av personalsociala skäl förmånsvärdet av en lunch varit 60 procent av genomsnittspriset av en normallunch (26,50 kr 1990). Av likformighetsskäl samt på grund av breddning av skattebasen skall förmånen 1991 värderas till 100 procent av genomsnittspriset. För 1991 har RSV fastställt att

genomsnittspriset för en lunch är 44,20 kr. Förmånsvärdet av helt fri kost värderas till 250 procent av detta genomsnittspris. RSV fastställer genomsnittspriset genom att låta SCB undersöka prisbilden för en "normallunch" tillhandahållen av privata restaurangföretag. Kommunala eller andra offentliga personalserveringar ingår inte i denna prisstatistik.

FÖR 1991 GÄLLER FÖR EN NORMALLUNCH FÖLJANDE

HUVUDREGELN

EGEN PERSONALRESTAURANG/NORMALLUNCH

Om arbetstagaren betalar 44,20 kr föreligger ingen skattepliktig förmån. Om arbetstagaren betalar 30,00 kr är 14,20 kr skattepliktig förmån (lön) och skall redovisas på kontrolluppgift. Arbetsgivaren är dessutom tvungen att i momshänseende uttagsbeskatta förmånsvärdet med $(14,20 \times 0,20)$ 2,84 kr. Även sociala avgifter skall uttas på löneförmånen 14,20 kr.

UNDANTAGSREGLER

PEDAGOGISKA MÅLTIDER

Nuvarande regelsystem att pedagogiska måltider inte är skattepliktiga förmåner bibehålls i det nya skattesystemet. Ingen uttagsbeskattning av mervärdeskatt eller sociala avgifter skall göras.

STORDRIFTSFÖRDELAR

Enligt propositionen 89/90:110 skall lägre faktiska kostnader beroende på stordriftsfördelar och att inga subventioner finns kunna accepteras. I dessa fall skall inte det av RSV fastlagda normalpriset gälla utan den faktiska kostnaden.

Inom kommunala sektorn är det måltider inom barnomsorgen, äldreomsorgen och skolan som ovanstående regel blir tillämplig dels för att stordriftsfördelarna slår igenom, dels för att vi inom skolan och barnomsorgen har en lägre standard än vad som tillhandahålls för en normallunch på den öppna marknaden.

Kommunförbundet har genom insamlad statistik (se bilaga) tagit fram den genomsnittliga kostnaden för landets kommuner för luncher inom skolan, äldreomsorgen och barnomsorgen. Basåret är 1989, lokalkostnaden baseras på 800 kr/kvm. Genom indexuppräkning blir priset inklusive moms 1991 cirka 25,00 kr respektive 35,00 och 21,00 kr.

Vid överläggningar med representanter för RSV har förbundet hävdade att ifrågavarande värden skulle utgöra underlag för att fastställa det skattemässiga värdet i dessa verksamheter. Härvid har förbundet utgått från att värdet av skollunch respektive lunch inom barnomsorgen bör fastställas till 1990 års skattemässiga värde 26,50 kr, medan äldreomsorgens lunch betingar värdet 35,00 kr. Detta högre värde beror på att det är bättre kvalitet samt att verksamheten bedrivs inom mindre enheter.

RSV har meddelat att man inte kan godta den av förbundet föreslagna schabloniseringen för hela kommunsektorn. RSV hävdar att man skall gå in och beräkna de faktiska kostnaderna per enhet, dvs varje dagis, skola, servicehus etc var för sig.

Detta är en orimlig och ologisk ståndpunkt. Kommunallagens likställighetsprincip innebär bland annat att en kommun måste servera likvärdig kost till samtliga elever, fritidsbarn och pensionärer. Beroende på byggnadsår, antalet måltider, personalens frånvaro m m blir naturligtvis varje enhets faktiska produktionskostnad olika. Men inom kommunerna gäller att maten måste vara likvärdig inom, åtminstone samma verksamhetsområde. Att då göra gällande att de kommunanställdas luncher inkomstskattemässigt har olika värden fastän det i realiteten har samma standard är inte hållbart. Dessutom måste ju kommunen som arbetsgivare ha rätt att ta ut ett genomsnittligt produktionspris för likvärdig kost och standard.

Om RSVs ståndpunkt istället varit att man accepterade det faktiska genomsnittspriset inom respektive skolan, barnomsorgen och äldreomsorgen för varje kommun hade den varit logisk. Fortfarande skulle dock denna princip vara svår att hantera administrativt, både för kommunerna och de lokala skattekontoren. Vidare skulle så småningom olika praxis utformas i synnerhet i hur lokalkostnaderna skall beräknas. Kommunförbundet hävdar att så kallad ren marknadshyra inte kan komma ifråga. Våra lokaler är inte lika utbytbara eller kan inte i övrigt jämföras med restauranglokaler ifråga om standard och miljö.

Kommunförbundet anser att kommunerna, med stöd av våra beräkningar, bör kunna tillämpa de självkostnadspriser som är framtagna avseende skolan, barn- och äldreomsorgen. Lämpligen bör informell kontakt tas med den lokala skattemyndigheten.

Avviker kommunens självkostnad väsentligt från de från Kommunförbundet redovisade genomsnittskostnaderna bör egna beräkningar göras.

EJ EGEN PERSONALRESTAURANG

ENTREPRENÖR

Om kommunen arrenderar ut lokaler och utrustning och inte tar ut marknadsmässig ersättning uppstår skattepliktig förmån för de anställda motsvarande skillnaden vad de erlägger till entreprenörerna och RSVs normalpris 44,20 kr. Arbetsgivaren skall också erlägga sociala avgifter på skillnaden.

KOMMUNEN TILLHANDAHÅLLER PAUSRUM M M

Om kommunen installerar utrustning för att personalen själva skall kunna värma sin mat så föranleder detta ingen beskattningsåtgärd. Om arbetsgivaren dessutom köper in portionsförpackning av mat och tar ut samma pris av de anställda så uppstår ingen skattepliktig förmån.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och samhällsplanering
Ekonomiadministration och datafrågor

Anders Haglund

Ronnie Peterson

Bilaga

STATISTIK, GENOMSNITTLIGA KOSTNADER

			Vägt genomsnitt	<u>1991</u>	
	Inkl		1989	Nuvarande	Exkl
	moms			momsregler	moms
Skolmåltider	Råvaror	8.20	9.79	7.83	9.79
	Personal	7.10	8.51	8.51	10.64
	Lokaler m m	2.90	3.46	3.12	3.89
	Summa	18.20	21.76	19.45	24.32
Äldreomsorg	Råvaror	10.10	12.05	9.64	12.05
	Personal	13.00	15.58	15.58	19.47
	Lokaler m m	2.90	3.46	3.12	3.89
	Summa	26.00	31.09	28.34	35.42
Barnomsorg	Råvaror	5.50	6.56	5.25	6.56
	Personal	7.50	8.99	8.99	11.24
	Lokaler m m	2.20	2.63	2.36	2.95
	Summa	15.20	18.18	16.60	20.75
Prisinflation 89-90:	8.5 %				
Prisinflation 90-91:	10.0 %				
Löneökningar 89-90:	7.0 %				
Löneökningar 90-91:	12.0 %				
Lokalkostnad:	800 kr/kvm *)				

*) Ett bord för 4 personer tar upp 4,8 kvm inklusive gångytor. I genomsnitt serveras 3 omgångar lunch/dag vid samma bord. Ytan för kök och klädrum m m uppgår schablonmässigt till lika stor yta som matsalen. Utifrån dessa förutsättningar upptar en lunchätare i genomsnitt

$$\frac{4,8 \text{ kvm}}{4 \text{ pers} \times 3 \text{ omg/dag}} \times 2 = 0,8 \text{ kvm/person och dag}$$

Lokalkostnaden per kvadratmeter är 800 kronor per år. Den totala lokalkostnaden per år och lunchgäst är således 640 kr (800 x 0,8), vilket utslaget på 220 måltider/år ger att lokalkostnaden i måltider uppgår till 640/220 = 2,90 kr.

